

- frecvenței adresării după ajutor medical;
- numărului zilelor lipsă de la școală, serviciu;
- labilității bronșice a căilor aeriene;
- numărului spitalizărilor [1].

Bibliografie

1. Cerveri L, Locatelli F, Zoia MC, Corsico A, Accordini S, deMarco R 1999. International variations in asthma treatment compliance. *European Respiratory Journal*, 14: 288-294
2. Fish L, Lung CL 2001. Adherence to asthma therapy. *Annals of Allergy, Asthma and Immunology*, 86:24-30
3. Jones KP, Bain DJG, Middleton M, Mullee MA, BMJ Correlates of asthma morbidity in primary care. 1992; 304: 361-364
4. Loretto Lacey PhD MSc(HE)Pharmacy Services provided to Persons with Asthma Results of 2004 survey., Report date May 07 2004

STUDIUL PRIVIND UTILIZAREA MEDICAMENTELOR HOMEOPATICE ÎN CONDIȚII DE AMBULATOR ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Zinaida Bezverhni, Vasile Procopișin, Marina Topciu

Catedra Farmacie Socială USMF „Nicolae Testemițanu”

Abstract

The study concerning the homeopathic drugs use in ambulatory conditions in Republic of Moldova

Homeopathy has been the cause of much debate in the scientific literature with respect to the plausibility and efficacy of homeopathic preparations and practice. Nonetheless, many consumers, pharmacists, physicians, and other health care providers continue to use or practice homeopathic medicine and advocate its safety and efficacy. Yet many pharmacists feel that the homeopathic system of medicine is based on unscientific theories that lack supporting evidence. Since consumers continue to use homeopathic products, it is necessary for the pharmacists to have a basic knowledge of homeopathy, as drug experts, pharmacists are expected to be able to counsel their patients on how to safely and effectively use medications, which technically includes homeopathic products.

Rezumat

Homeopatia este motivul de dispută în literatura științifică și practica. Necătfind la acest fapt, în cea mai mare parte consumatorii, medicii, farmaciștii continuie să întrebuințeze aceste preparate și susțin eficacitatea lor. Mulți dintre farmaciști susțin că sistemul medical homeopatic este bazat pe teorii neștiințifice, ce nu au o bază de dovezi. În același timp, odată ce consumatorii continuă să utilizeze aceste produse, farmaciștii sunt obligați să posede cunoștințe de bază în domeniul homeopatiei, fiind experți în domeniul medicamentelor, farmaciștii trebuie să fie capabili să consulte pacienții lor în vederea utilizării inofensive și eficiente a produselor homeopate.

Actualitatea temei

Homeopatia este motivul de dispută în literatura științifică și practica. Necătfind la acesta în cea mai mare parte consumatorii, medicii, farmaciștii continuie să întrebuințeze aceste preparate și susțin eficacitatea lor. La baza tratamentului homeopatic stau trei principii: legea „similia similibus curantur”, utilizarea dozelor foarte mici și terapia individualizată, bazată pe simptome larg definite.

Există două tipuri de medicamente homeopate: simple sau monopreparate și medicamente complexe. În dependență de utilizarea acestor medicamente, există și diferite direcții ai homeopatiei contemporane: homeopatie clasică, pluralistă, homotoxicologie, medicină

antroposofică, terapie de biorezonanță, nozodoterapie și homeopatia alternativă după Ostreikovski.

Numărul medicamentelor homeopatice se află în creștere permanentă, conform studiilor efectuate în SUA, în ultimii 10 ani vânzările în acest sector de piață au crescut cu circa 1000%.

Obiectivele lucrării

Scopul lucrării este studiul nivelului de credibilitate, utilizare a medicamentelor homeopatice și adresării medicilor-homeopați printre populația republicii.

Pentru atingerea scopului determinat, s-au propus următoarele sarcini:

1. Studiul aspectelor teoretice ale homeopatiei, istoriei, direcțiilor și remediilor homeopate.
2. Analiza nomenclurii preparatelor homeopatice pe piața republicii.
3. Studiul sociologic al farmaciștilor și vizitatorilor farmaciilor privind gradul de credibilitate față de terapia homeopatică.
4. Elaborarea recomandărilor privind utilizarea rațională a medicamentelor homeopate

Cercetarea a cuprins trei etape:

1. Studiul privind prezența în RM a clinicilor homeopatice specializate, asigurării cu medici-homeopați și medicamente homeopatice
2. Analiza atitudinii farmaciștilor față de terapia homeopatică
3. Studiul privind gradul de credibilitate și utilizare de către pacienți a medicamentelor homeopatice

Rezultate obținute

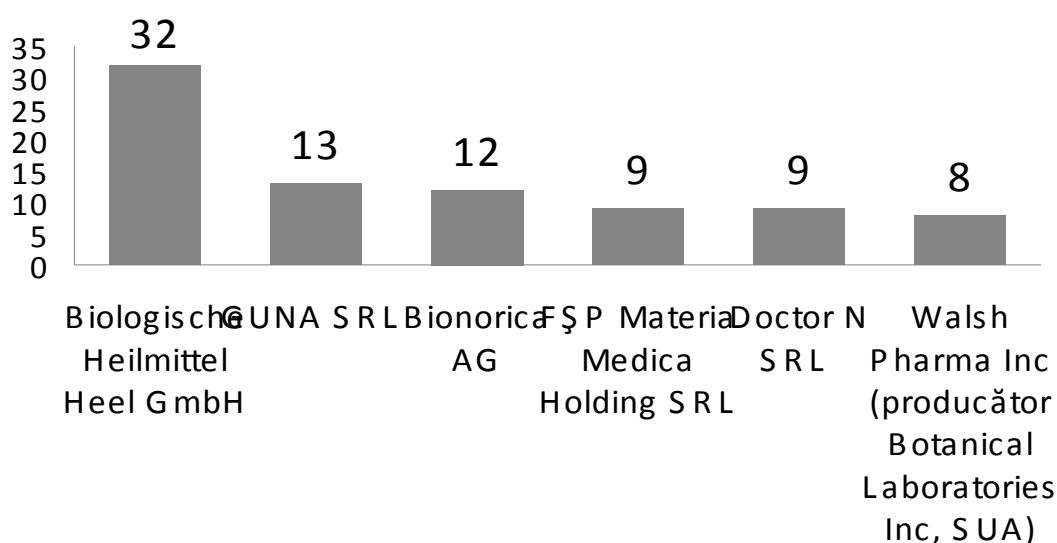
În rezultatul cercetării s-a determinat că în republica Moldova există circa 100 medici-homeopați, majoritatea din ei activează în clinicile și centrele medicilor de familie din mun. Chșinău și doar cîte unu în or. Criuleni, Cahul, Soroca.

Din ei circa 10 sunt homeopați-clasici, alții sunt adepții altor curente de terapie homeopatică: homotoxicologie, terapie de biorezonanță, etc.

În R.M există o singură clinică specializată în homeopatie, în care consultă 3 medici homeopați clasici, pe lângă care este și o farmacie cu secție de preparare a medicamentelor.

Monopreparatele pe piața farmaceutică a Moldovei sunt prezentate prin 283 denumiri de forme extemporale și 566 de dozări, produse de o singură farmacie „Hanneman”.

La sfîrșitul lunii aprilie a anului curent în R.M pe piață sunt înregistrate 83 de preparate homeopatice produse de 6 firme-producătoare.(fig.1)

Fig.1 Firme producătoare de medicamente homeopatice complexe pe piața farmaceutică a Moldovei (la 30.04.08)

Din cele 83 de preparate înregistrate în farmacii sunt prezente circa 50 de denumiri. În 13% din farmacii, preparatele homeopatice lipsesc în general.

În 45% de farmacii sortimentul este asigurat de o singură firmă producătoare, iar în 14% de 3 și mai multe firme producătoare.

70% din farmacii au în asortimentul lor pînă la 25 denumiri de medicamente homeopatice.

Pentru determinarea gradului de utilizare a preparatelor homeopatice a fost efectuat un sondaj de opinii în care au participat 94 de farmaciști și 150 respondenți din 9 raioane și 2 municipii. (tab.1)

Tabel 1

Distribuția respondenților după locul de trai

Raion	Ceadăr-Lunga	Comrat	Chișinău	Vulcănești	Bălți	Soroca	Rezina	Briceni	Nisporeni	Criuleni	Ialoveni	Telenești	Râșcani	Total
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	11	
Vizitatorii	6	2	114	7	5	0	0	8	9	10	0	7	6	150
Farmaciiștii	7	5	68	0	0	1	2	0	0	2	1	4	4	94

În rezultatul sondajului a fost determinat că:

- majoritatea farmaciștilor intervievați consideră preparate homeopatice nu ca medicamente cautare, ci ca o completare la tratamentul alopatic;
- 74% farmaciști recomandă preparatele pacienților și doar 45% le-au utilizat personal.

În rezultatul etapei a treia s-au constatat următoarele: 57% din pacienți nu au folosit niciodată preparatele homeopatice, și numai 20% le întrebuițează permanent și des.

60% din respondenți care întrebuițează medicamente homeopatice, au răspuns că acest tratament le a fost prescris de către medic, și doar 13% le utilizează la recomandarea farmacistului. Respondenții care administrează des medicamente homeopatice în cea mai mare parte sunt persoane cu studii superioare și mai în vîrstă de 26 de ani.

Discuții și concluzii

- În multe localități ale republicii, consultația medicului-homeopat nu este accesibilă
- Sortimentul medicamentelor homeopatice în farmacii nu depășește în majoritatea cazurilor 25 de denumiri.
- Nu toate preparate înregistrate se găsesc în farmaciile republicii
- Majoritatea farmaciștilor și pacienților nu sunt informați suficient despre medicamente homeopatice
- Atitudinea farmaciștilor față de homeopatie este sceptică. Medicamentele homeopatice sunt echivalate cu suplimente nutritive.
- Pacienții administrează medicamente homeopatice în majoritatea cazurilor la recomandarea medicului, și nu a farmacistului

Reeșînd din faptul că scopul farmacistului este de a îmbunătăți calitatea vieții pacientului și numărul oamenilor care preferă preparatele homeopatice crește cu fiecare an, farmaciști sunt datori să posede cunoștințe în domeniul homeopatiei și să consulte pacientul pentru a asigura administrarea rațională și efectivă a preparatelor homeopatice. De aceea considerăm necesare schimbările corespunzătoare în programul de studii a studenților farmaciști, precum și a cursurilor de reciclare a specialiștilor.

Bibliografie

1. Аллен Х.К. Основные показания к назначению и характеристики ведущих гомеопатических препаратов и нозодов со сравнением их патогенезов, Гомеопатическая медицина, Смоленск, 1996.
2. Вавилова Н.М. Гомеопатическая фармакодинамика, Смоленск: «Гомеопатический центр», Москва: «Эверест». 1994.
3. Ганеман С. Органон врачебного искусства. Пер. с англ. А. В. Высочанского, О. А. Васочанского. Фирма «Атлас», 1992.
4. Кент Дж. Т. Реперторий гомеопатических лекарств. Русское издание. Под редакцией Е.Ю. Филина. - Новосибирск: «Трина», 1995. – 640 с.
5. Песонина С.П. Гомеопатические лекарственные средства. С-Петербург, Изд. «Политехника», 1992. – 245 с.
6. Под ред. А.И. Воробьева. Справочник практического врача. 9-е изд., перераб. и доп. – М.: ООО «Издательский дом «ОНИКС 21 век»: ООО «Издательство «Мир и Образование», 2003. – 816 с.
7. Попова Т.Д. Materia Medica. Гомеопатические лекарства, Справочник, Центр гомеопатии МЗ УССР, НВЦ «ЛАМО», 1991. – 192 с.
8. Шаретт. Ж. Практическое гомеопатическое лекарствоведение, СПб.: Политехника, 1992. По изданию: Всероссийского общества гомеопатов. Москва, 1934 г.
9. Бутенко И.А. Анкетный опрос как общение социолога с респондентами. Высшая школа, Москва 1989 с. 18-21.
10. Как провести социологическое исследование. Под редакций Горшкова М. К. Шереги Ф. Э. Политиздат Москва 1990 с. 7-12, 36-45.

CODUL FARMACEUTIC AL REPUBLICII MOLDOVA : MOTIVARE ŞI CONCEPT

Vladimir Safta

Centrul Ştiinţific în Domeniul Medicamentului al USMF „Nicolae Testemiţanu”,
Agenţia Medicamentului

Summary

Pharmaceutical Code of Republic of Moldova: motivation and concept

The necessity of Pharmaceutical Code of the Republic of Moldova elaboration results from the analysis of pharmaceutical situation created in the country.

In the article are exposed the motivations of the necessity of Pharmaceutical Code elaboration, the existent gaps in the pharmaceutical legislation, the aims of this new legislative act, are emphasized the necessity of fortification of “responsibility for medicines”.

Rezumat

Necesitatea elaborării Codului Farmaceutic al Republicii Moldova rezultă din analiza situaţiei farmaceutice create în ţară.

În articol se expun motivaţiile necesităţii elaborării Codului Farmaceutic, lacunele legislaţiei farmaceutice existente, scopurile acestui nou act legislativ, este accentuată necesitatea fortificării „răspunderii pentru medicamente”.

Introducere

Perfecţionarea legislaţiei în domeniul medicamentului şi activităţii farmaceutice a fost şi continuă să fie o prioritate a întregului sistem de sănătate. Reglementarea echilibrată a pieţei farmaceutice este condiţia principală a asigurării funcţionalităţii mecanismelor de piaţă, care creează mediul favorabil atât pentru participanţi cât şi pentru consumatori de medicamente. Îşi